Sevinciniz, maskesini çıkarmış kederinizdir.

ERMİŞ

HALİL CİBRAN

Çeviren: Melinda Andonyan

sander yayınları

ERMİŞ

SANDER YAYINLARI
Şakayık Sok. No: 40/8 Kat: 2 Teşvikiye Şişli/İSTANBUL
Telefon: 0212 939 76 52 - E-posta: sander@sanderyayinlari.com
www.facebook.com/sanderyayinlari
www.twitter.com/SanderYay
www.instagram.com/sanderyayinlari
https://sanderyayinlari.com

ISBN: 978-625-7797-86-3
Yayıncı Sertifika No: 45798
1. Baskı: İstanbul 2021
İmtiyaz Sahibi: Umut Kısa
Genel Yayın Yönetmeni: Şener Demir
Çeviren: Melinda Andonyan
Editör: Şener Demir
Redaksiyon: Pınar Ateş
Okuyucu Deneyimi: Simay Uygur, Gamze Şener
Mizanpaj: Mert Musaoğlu
Kapak Tasarımı: Mert Musaoğlu
Orijinal Adı: The Prophet

BASILDIĞI YER
Kaplan Ofset
Davutpaşa Caddesi, Güven İş Merkezi C Blok No: 279-280 İstanbul Sertifika No: 44367

© Bu kitabın tüm yayın hakları Sola Koç. Eğ. Dan. Hiz. A.Ş.'ye aittir. Yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen hiçbir yolla kopya edilemez, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

HALİL CİBRAN

ERMİŞ

sander yayınları

İçindekiler

ÖNSÖZ.....6
GEMİNİN GELİŞİ 9
AŞK ÜZERİNE 14
EVLİLİK ÜZERİNE 17
ÇOCUKLAR ÜZERİNE 19
VERMEK ÜZERİNE.....20
YEME İÇME ÜZERİNE.....23
ÇALIŞMAK ÜZERİNE.....25
SEVİNÇ VE KEDER ÜZERİNE.....28
EVLER ÜZERİNE 30
KILIK KIYAFET ÜZERİNE.....33
ALIM SATIM ÜZERİNE.....34
SUÇ VE CEZA ÜZERİNE 36
KANUNLAR ÜZERİNE 39
ÖZGÜRLÜK ÜZERİNE 41
AKIL VE TUTKU ÜZERİNE.....43
ACI ÜZERİNE.....45
KENDİNİ BİLME 46

EĞİTİM ÜZERİNE....48
ARKADAŞLIK ÜZERİNE....49
KONUŞMA ÜZERİNE....51
ZAMAN ÜZERİNE....53
İYİ VE KÖTÜ ÜZERİNE....55
DUA ÜZERİNE....57
ZEVK ÜZERİNE....59
GÜZELLİK ÜZERİNE....62
DİN ÜZERİNE....64
ÖLÜM ÜZERİNE....66
VEDA....68

ÖNSÖZ

Halil Cibran denince öncelikli olarak akla gelen kavram, "Doğu felsefesi"dir. Bu yüzden kitaplarını okumadan önce Doğu felsefesinin mantığını biraz çözümleyebilmek gerekir. Aksi takdirde şiir ve metinlerin ardında yatan anlamı çözebilmek oldukça zorlaşır ve bazen de bu anlatım tarzı pek bir şey ifade etmez.

Burada kısaca ele almak gerekirse, Doğu felsefesi yaşamın anlamı üzerine eğilme ve varlığın özündeki hakikate ulaşma çabasıdır. Batı felsefesinin savunduğu bireyselciliği değil, aksine kolektivizmi temel alır ve bir yandan "ben" kavramının keşfedilmesinde anlam bulmaya çalışırken, diğer yandan da insanların hatta grupların eylemlerine ve düşüncelerine odaklanır. Temel ilkesi birlik olmadır. Özetle, Batı felsefesi "ben" derken, Doğu felsefesi "biz" üzerine düşünce sistemini oturtmuştur. Biri hakikati, diğer ise anlamı bulmayı kendine hedef edinmiştir. Bu yönüyle de Doğu felsefesi kendince daha çok manevi bir yaklaşım tarzı yakalamış, Batı felsefesi gibi daha bilimsel ve daha akla yakın olmamıştır.

Halil Cibran eserlerinde daha çok aşk, ölüm, doğa ve yurt özlemi gibi konuları işlemiştir ve eserlerini bir nevi kendi dinsel ve mistik iç dünyasını yansıtmak için kullanmıştır. Yapıtlarında lirizmle dolu oldukça romantik bir tarz görmek mümkündür.

Halil Cibran'ın Ermiş kitabında El Mustafa adlı bir adam on iki yıl kaldığı şehirden ayrılmak üzereyken halk tarafından durdurulur ve çeşitli konular hakkında fikrine başvurulur. El Mustafa'nın halkla paylaştığı görüşleri bir nevi düşündürücü ve yol gösterici nitelikte öğretilerdir. Halil Cibran'ın kitaplarında yarattığı dünyanın felsefik bir boyuta sahip olduğu düşünüldüğünde, El Mustafa, insanlara 'hakikat'i anlatmak için gelen ermiş sıfatını taşımakta, şehre gelen gemi olarak belirtilen ecelin gelmesiyle ahirete doğru yol almadan önce son bir kez halkla vedalaşmaktadır.

Melinda Andonyan

GEMİNİN GELİŞİ

Şafak vaktinde dünyaya gelen, seçilmiş ve aziz insan El Mustafa, Orphalese şehrinde on iki yıl boyunca kendisini, doğduğu adaya geri götürecek olan gemiyi bekledi.

Tam on ikinci yılda, hasat ayının yedinci gününde, şehrin surlarının dışında bulunan bir tepeye tırmandı ve geminin sisle birlikte gelişini izledi.

Sonra kalbinin kapıları ardına kadar açıldı ve sevinci denizi aştı. Derken gözlerini kapadı ve ruhunun sessizliğinde dua etmeye başladı.

Ama tepeden inerken, bir keder çöktü üzerine, yüreğini dinledi:

"Keder duymadan huzurlu bir şekilde burdan nasıl gidebilirim?

Hayır, ruhumda herhangi bir yara olmadan bu şehri terk etmeliyim.

Bu şehrin surları içerisinde geçirdiğim uzun, acı günlerim ve yalnız geçen gecelerim var. Kim pişmanlık duymadan acılarından ve yalnızlığından ayrılabilir ki?

Bu yollara ruhumdan çok fazla parça saçtım, özlemimden doğan o kadar çok yavru bu tepelerde çıplak dolaştı ki bu yükü ve acıyı duymadan onlardan ayrılamam.

Bugün üzerimden attığım bir giysi değil, kendi ellerimle yırtıp çıkardığım kabuğum.

Arkamda bıraktığım bir düşünce de değil, açlık ve susuzluk ile tatlandırılmış bir yürek.

Ancak daha fazla bekleyemem.

Her şeyi çağıran deniz, beni de çağırıyor ve ben yola çıkmalıyım.

Çünkü kalmak demek, geceleri saatler yansa da donup kristalleşmek ve bir kalıba girmektir.

Burada bulunan her şeyi memnuniyetle yanımda götürürdüm. Ama bunu nasıl yapayım?

Ses, dili ve onu kanatlandıran dudakları taşıyamaz. Gökyüzünü yalnız aramalıdır.

Kartal da tek başına, yuvası olmadan güneşe doğru havalanmalıdır."

Tepenin yamacına ulaştığında, tekrar denize doğru döndü, gemisinin limana yaklaştığını ve baş tarafında da denizcileri, kendi topraklarına ait insanları gördü.

Ve gönülden onlara haykırarak dedi ki:

"Kadim annemin oğulları, ey siz med-cezirin atlıları...

Bilseniz rüyalarımda bana doğru ne sıklıkla yelken açtınız? Şimdi uyanışıma geliyorsunuz ki bu benim en uzak hayalimdi.

Gitmeye hazırım; şevkim de yelkenleriyle hazır rüzgârı bekliyor.

Bu durgun havada sadece bir nefes daha alacağım, yalnızca bir kez daha sevgi dolu bakışlarla bakacağım arkama.

Sonra da aranızda yer alacağım, gemiciler arasında bir gemici olarak.

Ve sen, engin deniz, uyuyan ana...

Tek başına nehir ve akarsuların özgürlüğü ve huzuru olan sen.

Bu nehir bir kavis daha yapacak ve bu açık ormanlık alanda bir kere daha çağıldayacak.

İşte o zaman sana geleceğim, sınırsız bir okyanusa sınırsız bir damla olarak."

Ve yürüdükçe, uzaktan erkeklerin ve kadınların tarlalarıyla üzüm bağlarını terk edip şehrin kapılarına doğru koştuklarını gördü.

Kendine seslendiklerini ve birbirlerine bağırıp tarladan tarlaya geminin gelişini haber verdiklerini duydu.

Ve kendi kendine şöyle dedi:

"Yoksa ayrılık günü, bir toplanma, bir araya gelme gününe mi dönüşecek?

Ve bu akşam vaktinin de gerçekte benim şafak vaktim olduğu mu söylenecek?

Peki ya sabanını tarlaya sürerken yarım bırakan çiftçiye ya da üzümünü sıkarken çarkı durduran kişiye ben ne verebilirim?

Keşke yüreğim bir meyve ağacı olsa da toplayıp onlara dağıtsam?

Ya da arzularım bir pınar gibi aksa da onların taslarını doldursam?

Kudretli bir elin bana dokunabildiği bir arp mıyım ben yoksa nefesinin içimden geçebileceği bir flüt mü?

Ben sessizliği arayanım; sessizlikte güvenle dağıtabileceğim ne hazine buldum?

Eğer bu benim hasat günüm ise, hangi tarlalarda, hangi hatırlanmayan mevsimlerde tohum ektim ben?

Bu gerçekten benim fenerimi tutacağım saat ise, içinde yanan ateş benimki olmayacak.

Ben fenerimi boş ve karanlık olarak kaldırmalıyım. Gecenin koruyucusu onu yağla dolduracak ve aydınlatacak."

Bu düşüncelerini kelimelere dökmüştü fakat söyleyemediği birçok şey içinde kalmıştı. Çünkü en derin sırrını açıklayamazdı.

Şehre girdiğinde herkes onu karşılamaya geldi; tek bir ağızdan haykırıyorlardı.

Şehrin ihtiyar heyetinden biri öne çıktı ve şöyle dedi:

"Bizi bırakıp gitme.

Alacakaranlığımıza bir güneş gibi doğdun, senin gençliğin bizim hayallerimize hayal kattı.

Sen artık aramızda ne bir yabancı ne de bir misafirsin, aksine bizim sevgili oğlumuzsun.

Bizi yüzüne hasret bırakma."

Ve rahiplerle rahibeler dedi ki:

"Denizin dalgalarının bizi ayırmasına izin verme ve aramızda geçirdiğin seneleri sadece birer anıya dönüştürme.

Aramızda yüreğinle var oldun ve gölgen yüzlerimizi aydınlattı.

Seni çok sevdik. Bizim sevgimiz sözlerle ifade edilemeyen cinstendi ve üstü örtülüydü.

Ancak şimdi sana yüksek sesle haykırıyor ve sana olan sevgimizi açığa çıkarıyoruz.

Ve herkesin bildiği gibi, sevginin derinliği ancak ayrılık zamanı ortaya çıkar."

Diğerleri de gelip ona yalvarmaya başladı ama onlara cevap vermedi. Sadece başını eğdi; yakınında duranlar gözyaşlarının göğsüne düşüşünü izlediler.

Ardından o ve diğerleri hep beraber tapınağın önündeki meydana doğru ilerlemeye başladılar.

Ve orada, tapınaktan Almitra adında bir kadın çıktı. Bir kâhindi.

Kadına büyük bir hassasiyetle baktı, çünkü bu şehre ilk geldiği zaman onu ilk bulan ve ona ilk inanan oydu.

Kadın ona selam verdi ve dedi ki:

"Tanrı'nın sevgili kulu, uzun zamandır o ufuktaki noktanın

arayışındasın, geminin gelişini gözlüyorsun.

Şimdi gemin geldi ve gitmen gerekiyor.

Derin anılarının diyarı ve arzularının bulunduğu yer senin en büyük özlemindi; sevgimiz seni bağlayamaz, ihtiyaçlarımız seni burada tutamaz.

Ama yine de bizden ayrılmadan önce bizimle konuşmanı ve bize kendi gerçeğini dile getirmeni istiyoruz.

Böylece biz onu çocuklarımıza anlatalım, onlar da kendi çocuklarına anlatsın ve hakikat yok olup gitmesin.

Yalnızlığında günlerimizi izledin; uyanıkken de uykumuzdaki ağlamaları ve kahkahaları dinledin.

O zaman şimdi bizi kendimize ifşa et ve doğum ile ölüm arasında sana gösterilen her şeyi bize anlat."

Ve o yanıt verdi:

"Orphalese halkı, şu an ruhlarınızda hareket edenden başka ne anlatabilirim ki size?"

AŞK ÜZERİNE

"O zaman," dedi Almitra. "Bize Aşk'tan bahset."

Başını kaldırdı ve oradaki insanlara baktı. Etrafta bir sessizlik hâkimdi. Ve o, ulvi sesiyle şöyle dedi:

Her ne kadar yolları sarp ve dik olsa da aşk sizi çağırdığında onu takip edin.

Her ne kadar çarkları arasından fırlayabilecek bir kılıç sizi yaralayabilecek olsa da kanatlarıyla sizi kucakladığında kendinizi ona teslim edin.

Ve her ne kadar sesi Kuzey rüzgârının bahçeleri talan ettiği gibi hayallerinizi darmadağın etse de sizinle konuştuğunda ona inanın.

Çünkü aşk sizi taçlandıracak olsa bile, elbet çarmıha da gerecektir.

Sizi olgunlaştıracak olan da budayacak olan da aşktır.

Boyunuza kadar yükselse ve güneşte sallanan en hassas dallarınızı okşasa bile, topraktaki köklerinize kadar inecek ve yeryüzüyle olan bağlantınızı sarsacaktır.

Sizi aynı püsküllerin mısırı sarmaladığı gibi sarmayacak,

Sizi soyup çıplak bırakmak için harmanda dövecek,

Sizi kabuğunuzdan kurtarıp özgür bırakacak,

Sizi öğütüp bembeyaz yapacak,

Ve sizi esnekleşene kadar yoğuracaktır.

Sonra da Tanrı'nın kutsal şöleni için kutsal ekmek hâline gelmeniz amacıyla, sizi kutsal ateşine atacaktır.

Bütün bunlar kalbinizin sırlarını bildiğiniz takdirde size aşk olarak döner ve bu bilgiyle siz de Yaşam'ın kalbinin bir parçası olursunuz.

Ama korkuya yenik düşüp sadece aşkın huzurunu ve zevkini ararsanız,

O zaman sizin için önce çıplaklığınızı örtmeniz ve aşkın zorlu yollarından ne tam olarak gülebileceğiniz ne de tam olarak gözyaşı döküp ağlayabileceğiniz mevsimsiz bir dünyaya geçmeniz daha iyi olur.

Aşk size ancak kendini sunar, sizden de kendisinden başka bir şey istemez.

Aşk sahiplenmez; sahiplenilmez, çünkü aşk daima kendine yeter.

Sevdiğin zaman, "Tanrı benim kalbimde." demekten ziyade "Ben Tanrı'nın kalbindeyim." deyin.

Ve bilin ki aşkın gidişatını yönlendiremezsiniz. Eğer aşk sizi buna değer bulursa, o sizi yönlendirir.

AŞK'ın kendini tamamlamaktan başka arzusu yoktur.

Ama seviyorsanız ve ihtiyaçlarınız doğrultusunda arzularınız varsa, o arzularınız şunlar olsun:

Aşkla erimek ve geceye şarkı mırıldanan, çağıldayan bir dere gibi olmak.

Fazla hassasiyetin getireceği acıyı bilmek.

Kendi sevgi anlayışınızla kendinizi yaralamak.

İstek ve sevinçle ruhunuzu kanatmak.

Şafak vakti kanatlanmış bir kalple uyanmak ve bir başka sevgi dolu gün için teşekkür etmek.

Öğlen saatlerinde dinlenmek ve aşkın coşkusuyla meditasyon yapmak.

Minnetle eve dönmek.

Ve kalbinizdeki sevgili için dua edip, dudaklarında onu yücelten bir şarkı ile uyumak.

EVLİLİK ÜZERİNE

Bunun üzerine Almitra tekrar sözü aldı ve sordu: "Büyük usta, peki ya evlilik?"

O ise şöyle yanıt verdi:

Siz birlikte doğdunuz ve sonsuza dek de birlikte olacaksınız.

Ölümün beyaz kanatları günlerinizi perişan ettiğinde de birlikte olacaksınız.

Evet, siz Tanrı'nın sessiz hafızasında bile birlikte olacaksınız.

Ama izin verin de beraberliğinizde boşluklar olsun.

Böylece cennetin rüzgârları aranızda dans edebilsin.

Birbirinizi sevin ama bir sevgi bağı oluşturmayın:

Daha ziyade ruhlarınızın kıyılarında kımıldayan bir deniz yaratın.

Birbirinizin bardağını doldurun ama aynı bardaktan içmeyin.

Ekmeğinizi paylaşın ama aynı somunu yemeyin.

Birlikte şarkı söyleyin, dans edin, neşeli olun ama aynı zamanda da her birinizin yalnız kalmasına izin verin.

Tıpkı ayrı ayrı oldukları halde birlikte titreşip melodi oluşturan bir lavtanın telleri gibi.

Yüreklerinizi paylaşın ama birbirinizin elinde tutsak etmeyin.

Çünkü ancak Yaşam'ın eli yüreğinizi elinde tutup zaptedebilir.

Birlikte durun ama birbirinize çok da yakın olmayın:

Unutmayın, bir tapınağın sütunları birbirinden ayrı durur;

Meşe ağacı ile selvi de birbirlerinin gölgesinde yetişmez.

ERMİŞ

"Aşk sizi taçlandıracak olsa bile, elbet çarmıha da gerecektir.
Sizi olgunlaştıracak olan da budayacak olan da aşktır."

6 Ocak 1883 tarihinde dünyaya gelen Lübnan asıllı şair, ressam ve filozof Halil Cibran'ın en önemli eseri olan Ermiş, ilk olarak 1923 yılında yayımlanmıştır.

Ermiş'in en önemli özelliği, sonraki eserlerinin temelini oluşturuyor olmasıdır. Yayımlandığı dönem çok beğenilmiş hatta Halil Cibran'a Doğu'nun Nietzsche'si yakıştırması yapılmıştır.

Toplam 26 adet şiirden oluşan bu eser, El Mustafa adındaki bir kâhinin 12 sene kaldığı Orphalese şehrinden ayrılıp evine gitmek üzereyken, onu durduran bir grup halk ile arasında geçen konuşmalardır.

Yaşamının son yıllarını ABD'de geçiren yazar, ölümüne kadar kaldığı bu ülkede eserlerini İngilizce olarak yazmıştır.

Aynı zamanda başarılı bir ressam olan Cibran'ın eserleri 20'den fazla dile çevrilmiştir ve resimleri hâlâ dünyanın pek çok şehrinde sergilenmektedir.

sander yayınları

9 786257 797863